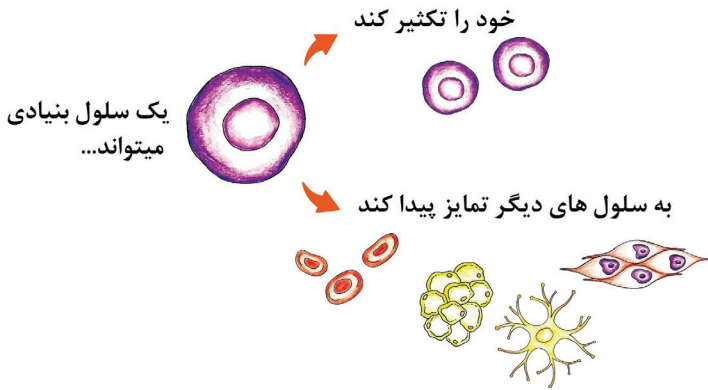

ما امروز تو هیچ صنعتی به اندازه پزشکی قابل مقایسه با دنیا نیستیم. شما اگر الان به مریض خیلی بدحال سرطانی داشته باشید، اگر پول به اندازه کافی داشته باشید و هر جا هم بخواهید بروید، ویزا بدهند، ممکن است اولین انتخاباتان آمریکا باشد، دومین انتخاباتان احتمالاً کشوری مثل انگلیس هست، سومین انتخاب کم کم می‌شود آلمان، ولی چهارمین انتخابات یا ایران هست یا کشوری نزدیک به سطح پزشکی ایران.

و سلول درمانی شدم. تا اینکه سال ۹۳ بحث ساخت شرکت سل تک فارمد در پژوهشگاه رویان مطرح شد. اینجا دیگر من از این حوزه جدا شدم و به‌عنوان مدیرعامل آنجا، به‌صورت تمام وقت وارد کارهای ساخت شرکت شدم؛ شرکتی که حدود ۴ سال ساختش زمان برد. [۸]

سلول درمانی ممنوع!

من فکر می‌کنم اول بیابیم به مقدار تو جزئیات اولیه سلول درمانی با هم صحبت کنیم و به سری اصول را تعریف کنیم، اول هم بگذارید به تاریخچه مختصر از سلول درمانی بگویم. ببینید شاید بیشتر از ۱۰۰ سال هست که ما می‌دانیم تمام بدن ما از ساختارهای خیلی ریزی تشکیل شده که ما تحت عنوان سلول می‌شناسیم. مثلاً چندین میلیون سلول که به ویژگی خاصی دارند، تو به ساختار خاصی کنار همدیگر قرار می‌گیرند و منجر می‌شوند به تشکیل بافت، مثل بافت پوستی، بافت مخاطی و بافت‌هایی شبیه اینها. این بافت‌ها هم بر اساس به هدف خاصی کنار همدیگر قرار می‌گیرند و به اندام مشخصی را برای ما ایجاد می‌کنند؛ اندام‌هایی مثل قلب و دستگاه تنفس و دستگاه گوارش و خلاصه همه اندام‌هایی که داریم. پس همه بدن ما از اجزای خیلی ریزی تشکیل شده به نام سلول. موقعی که سلول برای اولین بار کشف شد و توضیح داده شد، از همان زمان‌ها

خیلی زیادی داشتم گفتند «خوبه، بیا.» و این شد که از بهمن ۸۴ وارد رویان شدم. آقای دکتر بهاروند چند تا مطالعه انجام داده بودند و می‌خواستند فازهای بعدی را شروع کنند و روی درمان کار کنند. اولین کاری که من کردم آمدم تو کتابخانه رویان که زیرزمین بود و خیلی گرم می‌شد و کولرش هم خوب کار نمی‌کرد، نشستم شروع کردم به نوشتن به پروتکل برای Clinical trial ها که چه جوری انجام شود؟ مراحلش چطوری هست؟ مریض‌ها چطوری بیابند؟ با پزشک‌ها چطوری باید تعامل شود و چیزهای دیگری مثل این. خلاصه این طرح راه افتاد و من هم مشغول توسعه همین مطالعات بالینی یا Clinical trial ها